

Abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII éme ANNÉE

15 Décembre 1927, No 242

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خارج ایچون
3 بچق، اعلا کاغذ لیسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

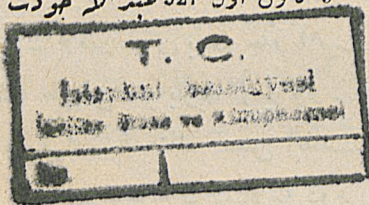
یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۴۲-۱۵ کانون اول ۹۲۷

سوزی شیمدی ناصل خاطرہ گلز ! معناسی شودر .
 سمانک بولوطی ، روز کاری ، آبی ؛ کونشی چالیشیور ، که
 سن الکه اکمک ، کچیرہ سین سن غفلتکک نتیجہ سی اولارق
 بو نعمتدن متعم اولمایور سین . سعدی نک بویتندن ده چوق
 بیوک بر حکیم اولدینی آکلاشیلیور . بولوطک ، روز کارک ،
 کونشک زراعتده ومیوه لک ازدواج وتناسلنده کی رولی
 چوقدن معلوم ایدی ایسه ده قرق زراعت اوزرنده کی فیاض
 رولی صوک سنلرده موضوع بحث اولمشدر . سعدی ایسه
 بوندن آلتی یوز کسور سنه اول [1291 سنه میلادیه سنده]
 وفات ایتشدر .

داها (آٹنه) یه دائر برکله یازماق سزین (اجتهاد) ک
 سیاحت نوطه لرینه مخصوص صحیفه لری استطر ادلرله طولدی .
 بو سفرکی آناطولو سیاحت مزده اک صوکره اوغرا دیغمز
 شهر (آٹنه) در . و آٹنه یه دائر چوق دیبه جکرمز
 واردر . بونلرک جمله سینی (اجتهاد) قارئلری اهتمله
 دیکله یه جکدر . چوق قیمتلی و فیاض آٹنه اک بیوک
 واک اوزون اعتنا واشتغاله اک یوکسک درجه ده دکرلیدر .

9 کانون اول 927 عه عبداله جودت

ناصل قبول ایتلی

مارکی دوفاسته الان

۲

بولوندیغنی کورمه لی ، (فرانسه) بویله دیرسه هان هان
 عصری بر وسعت وترتیبده هیچ بر لیانی بولونمایان بز
 تورکیا جمهوریتی نه یامالی یز ! فقط بز چوق امیدوارز
 چونکه شو عاجز سطرلرک یازیلماسی بیله تورکیانک
 اقتصادی ، تجاری ساحده براتباهی اثری عداولونه بیلیر .
 (بلجیقا) دن کتیر تیلوب آلی مؤسسه لرو وجوده کتیر مک
 وادیسنده تدقیقات یاپدیریلان دوستمز دوقتور (نومر
 بوز) دخی آناطولوده سیاحت و تدقیقات اجراسندن
 پر امید دونمشدر . بز (آلی و عمومی آمریقا تربیه
 اصوللری) عنوانلی واوچ بیوک جلد کتانی تورکجه یه
 ترجمه ایتش ونشرینی معارف وکالتنک همت مشکوره سیله
 تأمین ایتک صورتیله مومی الهک بو خدمته یول
 آچش اولدیغمز دن چوق وجدان سروری طویماقده یز .
 بزم ایچون هم طبیعت همده قوللرمز ایشله مه لی . طبیعت
 بز دن امر و وجهه بکله ین بر خدمتجیدر .

شیخ سعدی نک

ابرو باد و مه و خورشید فلک در کارند
 تانو نانی بکف آری بو بغفلت نخوری .

محاربه دن اول ضیافتلرده بو کونکندن پک چوق یمک
 ویریلیدی . معدله رجیم اعتباریله دکیشمه مشدر ، لکن
 آرتق اسکیزی کی مبدولاً ات و شرابه مساعده ایدیلهمز .
 یالکیز عوام ناس مستنا ؛ چونکه او بر روما ایمراطوری
 کبی تأدییه کونی کیلارینی ونخزنی دولدورور . حالبوکه کبار
 صنفی بو اشناده کمرینی بردو کوم دها صیقار ؛ بو طالع لک
 تحولی ایجابیدر . لکن خلق صوفرا لذتی هنوز محافظه
 ایتمکده در . بزبونی حریدن اول دخی غائب ایتکه باشلامشدر .
 بن (بووا دو بولونی) ده اوطوردیغم مدتیجه بو عاداتی محافظه

بو جمهوریت دورنده تشریفات بوقدر لزوم اولمادیغنی
 دوشونورسکز . حالبوکه اسکی نزاکت اعتیادلری بز
 مسافرلرمز آراسنده ده صیرا وترتیب کوزتمک مجبور ایدر .
 هان کیمه ناصل حرمت ایدم جکمز تقدیر ایدرز و بو
 تقدیرمز بز آلداتماز . بناء علیه امرک ساده رسم قبول
 بیله دعوتلیر آراسنده مرتبه سلسله سی کوزه تیلمه سنی ایجاب
 ایدن عادتلرمزک دها ساده لشدر لمسی قورقارم که قابالغه
 منجر اولماسین تشریفات اوراده کندیلکندن تأسس ایدر .

ژولی-شہمہ۔ دوبانویل کلدی واسمعی بیلیدردی لیکن اوشاق، برآمریقان شیوہ سیلہ «بوک اوزون» دیہ جواب ویردی .

بوتربیہ سزلاک برکون صوفردہ آقسیران برقادینہ یانندہ کی اوشاغک طاوق ویرکن «آمان مادام طاوغہ دوغرو دکل رجا ایدرم» دیمسی قدر آغیردی. زواللی قادین حجابندن اولہ جکدی .

* *

حالابوک ضیافتلرویرن اشخاص نزدندہ صوفرادہ کی رلر ایوجہ تعین ایدلمش بولنور. هرکسہ لایق اولدینی پری آیرمق، کیمسینی کوجندیرمامک ویا کولونج بر حالہ صوقمامق واقعا دهموقراسی مملکتلرنندہ پک قولای دکلدی. انکلتزده هرکس بر زادکان قانونی موجبنبجہ کندی موقعی ویرینی بیلیر. لیکن بزده دعوتیلرکاسکی بعض اداریه، ایمراطورلق وجهوریت محافلنہ عائداولہ بیلہ جکلرینہ کورہ دائما پروتوقول نوآسارینی قوللانغہ مجبوراولہ جفز، وبولنرہ دقت اولونمامسی برچوق چیرکین حاللرک حصولنہ باعث اولہ بیلیر. بن کندی ایچون شو قاعدہ نی نظر دقتہ آلیم کہ بنی بریرہ دعوت ایدرلر سہ بنی کوجولتک مقصدیلہ دکل در؛ شاید بن مناسب برمحله اوطوردولمامش ایسہم بو یا یا کلشلق ویا بیللمہ مزلکندن در .

برکون پک زنکین بر آدمک ٹہوندہ صوفرانک اوچندہ وبندن صوکر کلملری لازم اولان بر طاقم اشخاصدن صوکر بولونیوردم. او صاحبی بوخطاسنی کیسیج آکلادی ویمکدن صوکر اعتذار ایچون یانمہ کلدی. اوکا دیدم کہ!- بوقدر جزئی برشی ایچون صیقلمایکسز؛ بن نرہدہ بولونورسہم اوراسنی دائما موقع شرف تلقی ایدرم .

بوکا چوق شاشدی .

بعض آدمکر کندیلرینہ حقیقی موقعلرندن بیوک معاملہ ایدلمسندہ اصرار ایدرلر وبوصورتلہ لایق اولمادقلری موقعلری اشغال ایدرلر؛ لیکن قارغہ لرک طاوس قوشی تویریلہ سوسلملری نٹ نہ اہمیتی اولور؛ خانہ صاحبہ سنٹ صانغہ ویا صولنہ اوطورمقلہ دہا زیادہ اہمیت قازانمہ.

ایتمک ایستہ مشدم، نم بیوک ضیافتلرم ایکی نوع چوربا ایلہ باشلاردی؛ بولنر قیمتلی اوفاق کوزل کاسہلر درونندہ مسافرلرہ کرام اولنوردی کیم ہانکیسنی ایسترسہ آلیردی بعض دعوتیلرک ایکیسنی بردن آلدقلری دہ اولوردی. صوکر اداماغلری حاضر لایہ جق مشہیات قبیانندن ایجہ بورکلر bonéhec ویا کوفتہ لر croquette کلیردی. اونی متعاقب دکنر بالنی plat de résistance باشلیجہ یک دہا صکرہ خفیف

برصیجاق برصوئوق entrée جنسنندن یک وقیش ایسہ آواتی یازایسہ ہندی ویا طاوق قیزارتمہ سی ویریلیردی سبزہلر طاغیدیلنبجہ یالیزلی معدن طباقلرہ طاتلی ویمشکلر کلیردی کہ بولنرک معدن اوزرنندہ کی عکساری کوزل برتائیر براقیردی. والاصل جنس جنس شکرلرہلر بولنری تعقیب ایدردی. شرابلرہ کلنبجہ، چوربادن صوکر یا Latour blanche ویا پورتو ویریلیردی. بو اثنای مصاحبہ دہ نشہ کتیرمک ایچوندی. ات ایلہ برابر اسکیمش واولجہ طادیلش بوردو شرابلری، قیزارتمہ کلنبجہ بورغونیا شرابی کہ طاتلویہ قدر دوام ایدردی. بوصرہ دہ شامپانیا واونسکہ برابر Chateau - yquem شرابی ایچیلیردی. شرابلرک بوقدر تنوعی بلکہ حائر اہمیت کورولمز حالبوکہ بریمکک ظرافتی شرابلریلہ اولچولور .

صوفرادہ خدمتک حسن ایفاسنہ خانہ صاحبلری دقت ایتملیردہ. اوشاقلرک یک قابنہ دوغرو نفس آلماملری ودعوتیلرک باشلرنندہ صولوماملری، اثنای خدمتدہ قونوشماملری واصلہ یوکسہک سسلہ امر ویرماملری مقتضیدر .

ای برصوفرا خدمتجیسی اولق بر صنعتدر و بزم آدمکر مزہ کثرتلہ قابو یا تربیہ سزدرلر. لیکن بومارشہ نٹ (باربیہ دوسہ ویل) دہ دیدیکی کبی «برخدمتکاردن آرانیلان اوصافہ باقیلیرسہ بیلیرمیسکز کہ اقدیلرک چوغی اوشاق اولغہ لایق دکلدی»

بن دینارده اختیار برقادین طانیرم کہ اورانک الک ایی سوسیہ تہ سنی قبول ایتمکی سور ایدی. حالبوکہ تربیہ سی نافس برمہ تردوتی واردی کہ ہر دعوتلی کادیکی وقت اسمعی تکرارلاماسی ایچون اوکا سیریلردی. برکن قوتس

خدمتکاران ساده سیاه لباسی به بعضاً زدن این عرض
چهره ایدرلر . بر آقشام بر مسامره ده متردوتل ظنیه
خانه صاحبندن بورتقال شریتی ایستدم . شاشیقنلی بهانه
ایدرك عذر دیلدم .

یمكن صو کرا، یکی مسافر لری کزی قبول ایده جکسکزر .
اوصورتله که صوک کلنلرده محاوره بی تازمله سونلر بوصوک
دعوتیلیری انتخاب ذوقکزره تابعدر . یالکزر اونلرک
مرتبه اجتماعیه لریه دقت ایدیکنز . کنیش صالونلرده
یکدیگرینی آز طانیان ویا هیچ طانیانان اشخاصک
بولونلاری ناخوش دکلدر . هرکس قونوشه جق برینی
بولور لیکن اوافق بر آپارتماده دعوتیلیری بر قاچ قسمه
آییرمق ویکدیگرندن خوشلانمق جقاری بر برلریه مناسبت
اوزره بولوندرمق ایجاب ایدر . ایشته صالون آدمی
ودیپلومات صفی بوندن آکلایشیلر . یمكن صو کرا
صالون بالطبع سیغاره دومانلریه دولار . اولدن بیوک
داثرلرده سیغاره ایچه جک صالونلر آری ایدی . بوکون
هر یرده وحی صوفرا ده بیله توتون ایچیلور ودومان
برده لره سیندیکندن اطرافه فنا برقوقو یاییلر . بونک
ایچون مناسب صورتده پنجره آچوب صالونلری هوالاندیر .
مقدن باشقا چاره یوقدر .

بونی متعاقب راز موسیقی ودانس یاییلر . شعرانشاد
ایدیلر ، مونولوغ سسویله نیر . بو صروده دعوتیلیرده
باقیکزر که قونوشمالریه سنک صنعتکارانه پروغراملر کزی
اخلال ایتمسونلر .

مسامره بیتنجه بوفه یه کچیلر . آرتق پروتوقول
یوقدر . یکنده لرلر ایچون نه قدر دقت ایتمکزر ایسه
بوفه ده هرکسک سربست وایستدیکله برابر بولنمسانه
مانع اولمایا جکسکزر . بوتون بونلر بیتنجه کیمسه دن
تشکر بکله میکنز وبالعکس آجی بر حقیقت ایتمزسه کز
کندیکنزی بختیار بیلیکنز . بر آقشام صاغر باختیار ذاتک
دعوتنده بولونیوردم . مسامره پک پارلاق اولمش ایدی
لیکن معذب لردن بری خانه صاحبنه وداع ایدرکن :

جککزی بیلکزر ، بوسویلد کلم هان کاملاً بیوک ضیافتلره
عائددر مع مافیه بونلر هر وسیله ده حقیقت قوتی طائر
قاعدملردن مشتقدلرلر : الک وضیع بریمک ، کوبده دوستلره
برلکده برطعام بر دلیقانلینک بکاراوطه سندک یه یش هپ
بوندن ملهم اولمیلدر . زینت وسوس بوکی احوالده الک
آز حائر اهمیتدر . ثروتک بتون کوستریشیله برابر تربیه
سی غیر کافی اشخاص ، قبول ایتمک صنعتدن محروم درلر .
نازک برقادین اینی تربیه آلمش برارکک - پاراسز بیله -
مکمل بر صورتده قبول ایدرلر .

یمک بیتنجه صوفرا نهایت یکرمی دقیقه ظرفده
قالدیریله جق ویرینه سرینلک ویریجی صوئوک ایچیکلره
مزین بر بوفه قوروله جقدر . بوصروده سز ، مسافر لری بکزرک
خدمتکارلر کزی یاقاسز وکوملکارله چالیشیرکن کورماملرینه
دقت ایده جکسکزر بناء علیه نهایت قدر ضیافتکزی
قصور سز صورتده دوام ایتمیره جکسکزر . خدمتکارلر کزک
البسه سی ده آریجه نظر مطالعه یه آله جق شیلردندر .
بنم خدمتچیلرم و قتیله احواله کوره هرکون ایچون ،
اورته ضیافتلر و بیوک دعوتلر ایچون آری آری لباسلر
کیه لرلری . بنم رنگرم صاری ایله قیرمزی ایدی هر
کونکی لباسلرده بریلک وبوایی رنگدن برشریت کورو-
نوردی . اورته ضیافتلره مخصوص اثوابلر ده پارلاق
ایدی ، بونلر آرقده اوزون اتکلی واکده بردو کملی
وشریتله جوریش ایدی .

بیوک ضیافتلره مخصوص اولانلرایسه سرت بر قیرمزی
رنکده ایدی و بزم بیوک مردیومک مرمرلری آراستنده
کوزه پک پارلاق کورونوردی . فضله اوله رق بن موداسی
کچمش اولما مقله برابر آدملرمزه بروقه لرده طاقدرردم
بونلر قویو رنگلی صاچلردن معمول وصو کرا اوزرلریه
پودره سرپلشیدی . بوده آریجه بر ظرافت ویرردی .
ظن ایدرسم بو شیلره بودرجه اوغراشان فرانسه ده
یالکزر بن واردم . بیوک ثروتلرک بیله دبدبه واحتمشام
ذوقی غالب ایتمش اولدقلری بر زمانده بتون آلایشلرک
نایمحل واسکی زمانلره عائد اولدیغنی بن ده تسلیم ایله دم .

— اوره ووار افندم ، بو آقشام کی قدر چیرکن
برشی کورمدم یمکده شامپانیان باشقا هرشی صوئوق
ایدی . موزیقاییلر یا ککش چالدیلر و بوندن طولانی سزی
تبریک ایتم .

* *

بعض اوتلرده ویریان دعوتلردن بایاغی برشی
اولاماز . بر بالو ، بر ضیافت ، ساده بر یمک سزک بو
اذواقی ناصیل تحیل ایتدیکه سزی کوسترمک ایچون یاپیلیر؛
بونلر سزه بکسر و سزی تمشیل ایدرلر . حتی وسائطکن آرزو
بیله اولسه سزک کیفکنز و آرزوکنز وجهله یاپیلان بر
دعوت بتون اوتلرک مراسمنه فائقدر . سز بر فردیت
حرکتی یاپور و کندیکزدن برشی بر اقیورسکنز . بناء علیه
ممکن مرتبه اوتل ضیافتلردن اجتناب ایتمه لیدر .
ایشته بوصورتله قبول ایتمه لیدر .

لکن بوسوزلری اوقدر صمیمی و نازک اوضاع ایله
سویلووردی که زواللی اختیار بونلرک هپسنی قبول ایتدی
و بورتیه سزی سلاملایه رق قاپویه قدر تدبیع ایتدی .
ایشته دنیا نیک حالی .

بر دفعه ده یک غلبه لک ایدک . دعوتلیرک بری خانه
صاحبی کورمک سزین بر دنبره دیدی ۱ — انسان بوراده
صیقنیدن بوکالیور . باشقه یره کیتیمک آرزو ایدیورم .
خانه صاحبی ده هیچ بوزمایارق . — بن ده تماماً سزک فکسر .
دهیم اکر نه ومده اولسه یدم مع الممنونیه سزکله برابر

مترجمی : ا. ح. عالیشان

ال ایشلرینک فائده سی و حکمدارلرک مشغولیتلری

روسیه لی قاترین ، اسوه جلی قریستین و آوستریالی ماری نهره ز
ایسه پولنیقه ایله مشغول اولورلر ایدی . زمانزه ده ایا یقین
اولان بر خیلی قادین حکمدارلرده بوش و مساعد زمانلرینی
صنایع نفیسه یه حصر ایتلشدر . مثلاً سابق پورتوغا قرالیچه سی
آملی ماهر بر په یز اریستدر . هولاندا قرالیچه سی ویله یمین
رسم بایتمده حسن طبیعتی وارددر . حتی بیک بر کیچه حکمایه لرینی
معتنا بر صورتده ترسیم ایتلشدر .

اسپانیا قرالیچه سی قوش و چیچک رسملری یاپار . بلجیقا
قرالیچه سی حقیقی بر موسیقی شناس درجه سنده کمانچالقمده در .
عینی زمانده عالم بر قادیندر . ماهر بر طبیب اولان پدرندن
فنیط اوکرشمشدر . بوکون آرزو ایتسه ای بر طبیب اوله بیلیر .
ایتالیا قرالیچه سی (نه لن) هم رسام ، هم شاعر در .

حکمدارلر ایچنده احتیاجاتی سسی ذاتیسی ایله تأمینیه قادر
اولانلر عاقل آدملردر . زیرا برکون خلع اولنشدقلری زمان
آچلقدن اولیه جک قدر تأمین معیشته قادر اولمالری کندیلری
ایچون خیری اولمازی ؟ بونک ایچون صنعتله مشغول حکمدارلرک
بر تاریخی تدقیق ایتک استفاده دن خالی دکلددر . بونلرک ایچنده
اولا سازدآمده عمله البیسه سی کیه رک دمیر دوکن و بلکن بزی
دیکن بیوک پترونی کورورز . کما اوجاق باشنده دمیر قیزدیران
وبونلری چییلاق قولاری ایله اورسک اوزرنده دوکن و چیلنکیر
قرالی تسمیه اولنان اون آلتنجی لوتینی و هلو نیچاده کوچک
مکتب چوچقلرینه حساب درسی اوقونان لوتی و سوزارک تاریخی

کم اولور ایسه کنز اولکنز درجه صهریتکنز و بونیکزک
ثروتی نه قدر یوکسک و بویوک اولور ایسه اولسون بوکون
کچیرمکده اولدیقمز مشکل زمانده برکون کلوبده ، ولو بر قاج
کون ایچون ، سسی ذاتیکزله ، آلتیکزک ترله احتیاجاتیکزک
تأمینیه معروض قالمه جفگزدن امین اوله بیلیرمیسکنز ؟

باقیکز سابق آوستریا امپراطوریه سی زیستاک شمیدیک
حالی نه قدر هیجان آور و آجیقلی در . حکم سوردیکی مملکتندن
طرد ایدلش . بوقادین سکنز چوچقیله برابر بوکونکی احتیاجاتی
آننجی سسی ذاتیسیله تأمینیه چالیشمده در . برکت ویرسون
کندیسسی بعض قادین ایشلرنده صاحب ملکه در . ده کوچک
قیز ایکن اورکو ایشلرینی اوکرشمش و کیت کیده بو ایشده
فوق العاده بر مهارت کسب ایتلشدی . ایشته شیمدی بوکون
جا کتله و بولورلر اورمکده و عایت ای فیئانه سستقمده در .
کچنده و یانه نیک زنکین قصابلردن بریک قیزی سابق امپرا
طوریه نیک اورمش اولدینی غایت کوزل بر (شوده تر) ایله
اوقداشلرنک نظر تقدیر و حیرانیتنی جلب ایتلشدر . قیزک باباسی
بونی امپراطوریه نیک امضاسنی حاوی برشهادتنامه ایله برلکده
الای انکلیز آلونسه اشترای ایتلشدر .

اسکی زماندرده دخی قرالیچه ممنونیتله و سرق مراقله بر
ایش کورمکی سورلر ایدی . بونلردن بعضیلری ال ایشلری ایله
بعضیلریده مثلاً مارکرت دوندادر کچی شعر و حکایه لره ایشا
و تحریری ایله ایشغال ایدرلر ایدی . قاترین دومه دیسیس